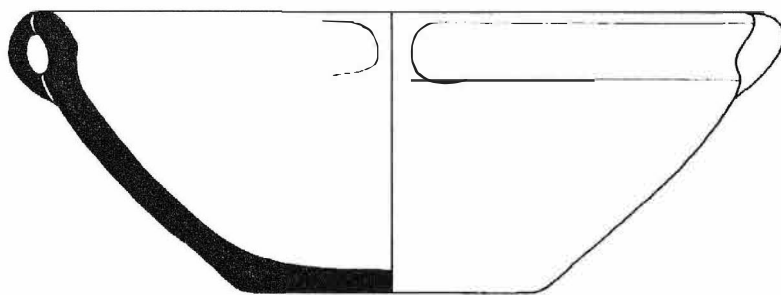

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1992

BRNO 1996

sowie auch Funde, aus denen man auch in diesem Raum auf Besiedlung aus dem 13. Jhdt. schließen kann.

2. Im August beaufsichtigten und dokumentierten wir die Aushebung eines 90 m langen und 2 m tiefen Kanalisationsgrabens in der Fahrbahn vor der längeren südwestlichen und kürzeren nordwestlichen Häuserreihe auf dem Ringplatz. Im Schlammgrund dieses Grabens erschien zusammen mit der Keramik des 13. Jhdts. auch eine Menge organischer Überreste, wie Lederabschnitte, auch mutmaßliche Teile des Schuhwerks, bearbeitete Holzstücke und Rundhölzer.

3. Aus dem Mauerwerk des Hauses Konskriptionsnr. 33 auf dem Ringplatz bargen wir den Teil eines marmornen Maßwerkfensters in Zweitverwendung, der wohl in die hochgotische Phase der Klosterkirche von Doubravník anzusetzen ist. Die während unserer Arbeitssaison bei der Restauration von Häusern Konskriptionsnr. 25 und 35 zum Vorschein gekommenen Bauglieder zeugen von den Anfängen des gemauerten Ausbaues des Städtchens im 15. und 16. Jhdt.

SLEDOVÁNÍ PLYNOFIKACE TELČE V R. 1992 (okr. Jihlava)

RUDOLF PROCHÁZKA, Archeologický ústav AV ČR Brno

Na základě dohody s Městským úřadem v Telči proběhla v závěru r. 1992 první etapa sledování plynofikace v historickém jádru města. Trasa výkopů o hloubce většinou do 1,5 m a šířce kolem 0,5 m byla rozdělena do čtyř úseků A-D, přičemž t.r. byly dokumentovány vybrané profily (9) v ulici Na můstku (A) a v jihovýchodní části nám. Zachariáše z Hradce (B). Práce mají pokračovat na počátku r. 1993 v ulici Palackého a podél jižní strany výše uvedeného náměstí.

Nejzávažnější zjištění v úseku A představovalo zdivo z lomového kamene na maltu o šířce 2,8 m, s lícovaným úsekem na jihovýchodní straně. Bylo zachyceno ve stěně výkopu již 0,7 m pod dnešním povrchem. Snad jde o starší fázi městské fortifikace, situované směrem dovnitř od známé hradebné linie. V dalších řezech byly dokumentovány pouze pozdně středověké a novověké komunikační vrstvy, přičemž bylo konstatováno jejich slábnutí, jakož i vzestup podloží směrem k náměstí.

Závažné zjištění přinesla trasa B, kde se podařilo zachytit a v profilech P6 a P9 dokumentovat rozsáhlý zahloubený objekt z 2. pol. 13. stol. (č. 500). V profilu A6 (Z-V) byla jáma prořata v celém jednom rozměru o délce 5,3 m a hloubce až 0,85 m oproti podloží. Dále byla sledována v rozšířeném výkopu na S straně rýhy (P9), což umožnilo rekonstruovat průběh její severovýchodní stěny. Byla orientována SV-JZ a zkoumaný úsek dosahoval délky 0,5 m. Podlaha byla nerovná.

Objekt byl zapuštěn do podloží v době, kdy na jeho povrchu nebyla vytvořena kulturní vrstva, v hloubce 0,5 m od dnešního povrchu vozovky. Jeho zásyp (č. 118) s nálezy 2. pol. 13. stol. měl písčítokamenitý charakter, procházela jím stratigraficky současná vrstvička přepálené hlíny (č. 119). Největší koncentrace nálezů pocházela z místa těsně nad touto vrstvou. Jde o směs hrnčiny starší tradice a pokročilejších tvarů, odrážející podunajský proud 13. stol, který pak určil další vývoj. Objekt 500 představuje součást nejstaršího doloženého osídlení na území historického jádra města Telče.

Nejstarší nadložní vrstva č. 130 v profilu P9 obsahovala atypický střeškový materiál z 14.-15. stol. Nebyla vytvořena na celém povrchu objektu, neboť chyběla v profilu P6. Zde dochované vrstvy 115 (totožná s 128 v P9) a 116 (totožná s 129) obsahovaly již pozdně středověký a novověký keramický materiál. Vrstva 115 představuje štetovaný povrch náměstí v pozdním středověku. Tento sled vrstev byl sledován v podstatě podél celé trasy B až k porušení před profilem P7. Celková mocnost souvrství mezi úrovní povrchu objektu 500 s bazí pískového lože dlažby 101 činila v profilu P6 cca 0,25-0,30 m, v profilu P9 až 0,45 m.

Profily P7 a P8 v Z části úseku, jejichž vrstvení nebylo možné v úplnosti synchronizovat vzhledem k přerušení mladšími výkopy inž. sítí, byly situovány na opačném, t.j. Z okraji trasy B a zachycují sled pozdně středověkých až novověkých vrstev utvářejících se postupně na povrchu

náměstí. Štětovaný povrch zde již nebyl doložen. Pouze z vrstvy č. 123 v profilu P7 byly získány keramické zlomky nejspíše z 16. stol.

Dosavadní zjištění potvrzují osídlení datovatelné do 13. stol., ve zvýšené V části městského jádra s románským kostelem sv. Ducha, které nerespektuje půdorys města vysazeného patrně až ve 14. stol. (srov. BLÁHA - KONEČNÝ 1985).

Literatura

BLÁHA, J. - KONEČNÝ, L.

- 1985: K nejstarší historii města Telče. In: Uměleckohistorický sborník. Brno, 129-160.

Beaufsichtigung der Arbeiten am Gasleitungsnetz in Telč. Ende 1992 verfolgten wir die Arbeit am ersten Abschnitt der Gasleitungstrasse im östlichen Teil des Stadtkerns von Telč. Im Abschnitt A (Straße Na můstku) dokumentierten wir in der Kommunikation in ausgewählten Profilen spätmittelalterliche und neuzeitliche Schichten, sowie auch ein Mauerwerk, das man wohl als Überrest eines 2,80 m breiten Pförtchens in der Stadtmauer ansehen könnte.

Im Abschnitt B (südöstlicher Teil des Zacharias-von-Hradec-Platzes) stellte ein 5,30 m langes und auf 85 cm ins Liegende eingetieftes Objekt unsere wichtigste Entdeckung dar. Aus der Verschüttung wurde Keramik des 13. Jhdts. geborgen - ein Zeichen, daß der Umkreis der romanischen Kirche Hlg. Geist in der Vorlokationszeit der Stadt besiedelt war. In weiteren Profilen dieses Abschnittes dokumentierte man wieder nur dünne spätmittelalterliche und neuzeitliche Schichten, die sich auf dem einstigen Niveau des Platzes gebildet hatten.

RETTUNGSGRABUNG IN TŘEBÍČ (Bez. Třebíč)

ZDENKA HIMMELOVÁ, Archeologický ústav AV ČR Brno

Bei der Beaufsichtigung des Erdaushubs für das Gasleitungsnetz im ehemaligen Judenviertel Třebíč-Podklášteří, mit der im J. 1992 die Mitglieder des Brüner Akademieinstituts für Archäologie betraut waren, wurden diese auf mehreren Stellen auf archäologische Fundsituationen aufmerksam und traten an ihre Dokumentation heran.

Der Gasleitungsgraben vor den Häusern Nr. 15 und 16 auf dem Žerotín-Platz stieß auf eine massive Fundamentmauer aus Syenitblöcken, die mit Mörtel gebunden waren: sie war ungefähr 12 m lang und mehr als 60 cm breit. Begleitfunde gab es keine, so daß man dieses Fundament nur hypothetisch mit dem Befestigungssystem der mittelalterlichen Stadt in Zusammenhang bringen darf. Die Ausgrabung vor dem Haus Nr. 12 in der L. Pokorný-Gasse legte ein mehrschichtiges Profil frei: seinem untersten Horizont nach war diese Lage bereits im 13. Jhd. besiedelt. Beim Erdaushub zwischen den Häusern Nr. 11 bis 33 auf dem Havlíček-Kai wurden nur neuzeitliche Eingriffe in den Anschwemmungsschichten verzeichnet und Töpferwaren aus dem 17. Jhd. gewonnen.

RETTUNGSGRABUNG IM DOMINIKANERKLOSTER IN JIHLAVA (Bez. Jihlava)

RICHARD ZATLOUKAL, Archeologický ústav AV ČR Brno

Nachdem man bei der Aushebung eines Kanalisationsgrabens im Kreuzgang des Dominikanerklosters auf menschliche Knochen gestoßen war, meldete man den Fund dem Museum Vysočiny und zuletzt auch dem AÚ AV ČR in Brno. Aus der fachgemäßen Rettungsgrabung ergab sich dann, daß Eingriffe des Polizeiarztes und der Angestellten der zuständigen technischen Firma die

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1992

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno
Odpovědný redaktor:	Dr. Jaroslav Tejral
Redakce:	Dr. Lumír Poláček, Marie Cimflová
Překlady:	Dr. Hochmanová-Vávrová
Jazykové úpravy:	Dr. Wolfgang Ender
Kresby:	autoři příspěvků
Na titulním listě:	keramická mísa z Otnic
Tisk:	Tiskárna Gloria, Rosice u Brna
Evidenční číslo:	ÚVTEI-73332
Vydáno jako rukopis:	450 kusů